

Van het vaste recept naar de specialité — il n'y a qu'un pas. En met verbazing ziet men dan ook dezen nuchteren arts met zijn scherpe gave van beoordeeling spécialités aanwenden en aanbevelen. Dit gaat zóóver, dat hij onder de velerlei purgeermiddelen, die hij aanbeveelt (want hij is een groot vriend van schoonschip maken, bijv. ook ter inleiding eener digitalisbehandeling), één noemt, Pil. savonneuse (BOISSY), waarvan de samenstelling hem onbekend is. Weet men nu, dat er onder de pilules savonneuses der Fransche formulaires zijn, die uit enkel zeep bestaan, maar ook, die allerlei andere purgantia, tot scherpe drastica toe, bevatten, en leest men bij WILLIAMS verder den goeden raad, scherp de aanwijzing te stellen voor de aanwending van de verschillende soorten van afvoermiddelen, dan ondervindt men een keer te meer, dat de mensch van tegenstrijdigheden aan elkaar hangt.

Met dat al, het is een goed boek en een gezellig boek, waarin er voor gezorgd wordt, dat het nadenkend brein van tijd tot tijd door een lach door elkaar wordt geschud, waardoor de vermoeienisstoffen in de circulatie worden opgenomen, zoodat de opgefrischte hersenen weer nieuwe stof kunnen opnemen. Gaarne beveel ik het aan, voor oud en jong.

H. PINKHOF.

---

*Bakteriologisch chemisches Praktikum* für Studierende der Naturwissenschaften und Medicin insbesondere für Apotheker, Nahrungsmittel-chemiker und Artzte — von Dr. JOHANNES PRESCHER und VICTOR RABS. In 4er Auflage von Dr. J. PRESCHER neubearbeitet. Mit 70 Abbildungen im Text und drei Tafeln. VIII en 387 bldz. 1923, Leipzig, CURT KABITZSCH.

Een handboek met onderzoekingsmethoden en recepten heeft voor mij alleen waarde, als de schrijver zelf in het gebied, waarover hij schrijft, heeft gewerkt. Anders weet hij het kaf niet van het koren te onderscheiden. Vandaar dat ik dit boekje den lezers van het *Tijdschrift* niet kan aanraden, al staan er ongelooflijk veel methoden in beschreven. Voor de bacteriologie heb ik enkele recepten en methoden nagegaan en bijv. de volgende ketterijen gevonden: dat colibacillen met typhusserum vaak agglutineeren; dat diphtheriebacillen, typhus-, colibacillen en cholera-vibrionen als zuurvast zijn voorgesteld op de afbeeldingen (roode bacillen op blauwen grond met blauwe leucocyten); bij de cholera-diagnostiek wordt alleen het buisje met pepton toegepast, niet de alkalische bloedplaten; bij de bereiding van gelatine wordt de neutraliseering vergeten (bldz. 31), enz.. Of de scheikundige recepten beter zijn weergegeven, heb ik niet nagegaan; het lijkt mij echter onmogelijk, dat één persoon in al de zaken, die in het boek behandeld worden thuis zou zijn. Multa, sed non multum.

L. K. WOLFF.